

SURSE ENERGETICE DIN BIOMASĂ

Tatiana ROTARU

Pentru a cincea oară a avut loc ședința de lucru a Clubului Național Parteneriat „Știință și Business”, fondat în anul trecut de Asociația de Cercetare (MRDA) în cooperare cu Academia de Științe a Moldovei, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic a A.Ș.M. (AITT) cu susținerea Fundației SUA de Cercetări Civile și Dezvoltare (CRDF), în cadrul Programului pentru dezvoltarea antreprenoriatului în sectorul tehnico-științific „Science & Technology Entrepreneurship Program” (STEP). Întâlnirile dintre savanți și producători s-au dovedit a fi eficiente pentru constituirea unei societăți bazate pe cunoaștere – tot mai multă lume conștientizează faptul că o economie competitivă și o societate prosperă nu pot fi create fără de contribuția domeniului de cercetare și inovare - implementarea elaborărilor științifice în practică, a tehnologiilor performante.

La a V-a ședință, care s-a desfășurat de această dată în Sala Azurie a Academiei de Științe a Moldovei, dr. Lidia Romanciuc, director executiv al Asociației de Cercetare și Dezvoltare din Moldova, în luarea sa de cuvânt a făcut o succintă dare de seamă privind activitățile din anul trecut ale Clubului Național Parteneriat „Știință și Business”, totodată, s-a referit la tematica discuțiilor preconizate pentru anul 2007: Tehnologii de producere a surselor energetice din biomasă – subiectul actualei întâlniri; produse și medicamente farmaceutice din materie primă autohtonă; elaborări de sisteme și dispozitive ingineresti; calitatea resurselor acvatice și aprovizionarea cu apă. Dna Lidia Romanciuc a menționat, de asemenea, că în anul curent în cadrul Programului STEP-2007 va fi editat catalogul inovațiilor în domeniul produse și medicamente farmaceutice din materie primă autohtonă, va continua dezvoltarea paginii regionale web „Știință și Business”, în care vor fi prezentate inovațiile științifice, precum și problemele descrise de companiile de afaceri ce necesită soluții științifice, organizarea tenderelor, seminarelor, consultațiilor pentru oamenii de știință privind comercializarea rezultatelor științifice, promovarea programului de granturi pentru susținerea parteneriatelor oamenilor de știință cu cei de afaceri.

Prezentă la ședința Clubului Național a fost și

dr. Stefanie Aschmann, expert în domeniul dezvoltării tehnologiilor energetice din cadrul Serviciului pentru conservarea resurselor naturale, Departamentul de Stat al SUA pentru Dezvoltarea Agriculturii, care s-a aflat în Republica Moldova timp de două luni. Tema prezentată de expertul american în baza unui studiu - „Energia regenerabilă în Statele Unite și în Republica Moldova” – a fost ascultată cu mult interes. Dacă în prima țară, avansată industrial, a fost acumulată o experiență valoroasă în acest domeniu, apoi Moldova este doar la început de cale, deși elaborări științifice în acest sens se realizează de mult timp. Prezintă interes pentru țara noastră experiența americanilor în ceea ce privește utilizarea energiei solare la uscarea produselor agricole, creșterea plantelor în sere, încălzirea și purificarea apei, iluminarea străzilor, punerea în funcțiune a pompelor acvatice, prepararea bucatelor, la încălzirea și răcirea încăperilor etc.

Dna Stefanie Aschmann s-a referit și la tema discuției – tehnologiile de producere a surselor energetice din biomasă. Bunăoară, prin arderea biomasei în prezența oxigenului în SUA se produce căldură, energie electrică etc., iar prin descompunerea biomasei la temperaturi înalte în absența oxigenului se obțin noi materiale: mangal, petrol,

biogaz sintetic. Când privește biocombustibilul în țara, pe care o reprezintă, se produce bioetanol din materie primă cu conținut de zahăr, precum și din celuloză, biodiesel – din semințe de floarea soarelui și alge. Raportorul a nominalizat și unele obiective de perspectivă pe care și le propun ambele state: până în anul 2017 SUA intenționează să utilizeze circa 15 % de combustibil renovabil, să reducă cu 5 % utilizarea energiei, obținând astfel o economie a consumului de energie de 20 %; Republica Moldova preconizează ca în 2010 să utilizeze 6% de energie renovabilă din totalul de consum de energie, iar în 2020 acest indice să constituie circa 20%.

Tema discuției din cadrul ședinței Clubului Național, moderată de prof. Ion Tighineanu, vice-președintele A.Ș.M., a fost dezvoltată în continuare de alți raportori. Dr. Oleg Stiopca, coordonator instruire, Proiectul de dezvoltare a businessului agricol, CNFA-Moldova, a prezentat un studiu preliminar al fezabilității pentru producerea etanolului în Moldova. Andrei Catanoi, manager Proiect ERA, Fondul Ecologic Global în parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova, s-a referit la programele de promovare: energie regenerabilă din deșeuri agricole. În acest sens, Anatol Sârbu, primar al comunei Antonești, r-nul Ștefan Vodă, a relatat despre o primă experiență: după instalarea unui cazan special școala și grădinița sunt încălzite cu energie regenerabilă, produsă din paie de grâu. În curând va fi conectată la acest sistem și biserica din sat, fapt apreciat de asistență.

Interesante au fost și comunicările: „Economia producerii etanolului”, prezentată de Dorin Recean, director executiv, Millennium Group; „Proiecte de transfer tehnologic în domeniul energiei regenerabile” de dr. Veaceslav Afanasiev, directorul Agen-

ției pentru inovare și transfer tehnologic a A.Ș.M.; „Extinderea producerii biocombustibilului în scopul utilizării lui în complexul agroindustrial, energetic și transport” de dr. hab. Victor Țuțuc, coordonator general, întreprinderea mică moldo-germană „Bio Company Raps” SRL; „Proiect pilot pentru crearea Centrului de producere industrială a bioetanolului din sorg zaharat” de dr. Gheorghe Moraru, șef de laborator la Institutul de Protecție a Plantelor și Agricultură Ecologică; „Utilizarea etanolului în motoarele cu ardere internă” de dr. Valerian Cerempei, director adjunct pentru știință al Institutului de Tehnică Agricolă „MECAGRO”; „Proiect investițional în energia eoliană” de dr. Ion Sobor, partener local al Companiei portugheze „INFUSION”.

La dezbateri au participat cu sugestii importante dr. hab. Valentin Arion, dl Valeriu Cosarciuc, deputat în Parlamentul R.M. Acad. Gheorghe Duca, președintele Academiei de Științe a Moldovei, a făcut un bilanț al ședinței mulțumind celor prezenți pentru participare și susținerea inițiativelor importante ale savanților și oamenilor de afaceri.

Eugen Doga acasă în Transnistria însoțit de marele dirijor rus Anatoli Badhen, conducătorul Orchestrei din Sanct Petersburg, Râbnița, anul 1987